

ПРОТОКОЛ (№ 4)
ЗА УСТАВА НА ЕВРОПЕЙСКАТА СИСТЕМА НА
ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ И НА ЕВРОПЕЙСКАТА
ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ЖЕЛАЯТ да изготвят устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, предвиден в член 129, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

СЕ СПОРАЗУМЯХА по следните разпоредби, които са приложени към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз:

ГЛАВА I

ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА НА ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ

Член 1

Европейска система на централните банки

В съответствие с член 282, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки образуват Европейската система на централните банки (ЕСЦБ). ЕЦБ и националните централни банки на държавите-членки, чиято парична единица е еврото, съставляват Евросистемата.

ЕСЦБ и ЕЦБ изпълняват задачите си и извършват дейността си в съответствие с разпоредбите на Договорите и на настоящия устав.

ГЛАВА II

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ЕСЦБ

Член 2

Цели

В съответствие с членове 127, параграф 1 и 282, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, основна цел на ЕСЦБ е да поддържа ценова стабилност. Без да се засяга целта за ценова стабилност, тя подкрепя общите икономически политики в рамките на Съюза, за да допринесе за постигането на целите на Съюза, както са посочени в член 3 от Договора за Европейския съюз. ЕСЦБ действа в съответствие с принципа на отворената пазарна икономика при свободна конкуренция, като подкрепя ефективното разпределение на ресурсите, и в съответствие с принципите, посочени в член 119 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 3

Задачи

3.1. В съответствие с член 127, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, основните задачи, осъществявани чрез ЕСЦБ, са:

- да определя и осъществява паричната политика на Съюза;
- да осъществява валутни операции в съответствие с разпоредбите на член 219 от посочения договор;
- да държи и управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите-членки;
- да насърчава нормалното функциониране на платежните системи.

3.2. В съответствие с член 127, параграф 3 от посочения договор, третото тире на член 3.1 не засяга държането и управлението от правителствата на държавите-членки на текущи средства в чуждестранна валута.

3.3. В съответствие с член 127, параграф 5 от посочения договор, ЕСЦБ допринася за гладкото осъществяване на политиката, провеждана от компетентните органи, свързана с надзора за благоразумие върху кредитните институции и със стабилността на финансовата система.

Член 4

Консултативни функции

В съответствие с член 127, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз:

а) консултации с ЕЦБ се осъществяват:

- по всеки предложен акт на Съюза в областите на нейната компетентност;
- от националните власти, във връзка с всеки проект на нормативна разпоредба в областите на нейната компетентност, но в рамките и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41;

б) ЕЦБ може да представя становища на институции, органи, служби или агенции на Съюза, или на националните власти, по въпроси, в кръга на нейната компетентност.

Член 5

Събиране на статистическа информация

5.1. С цел осъществяването на задачите на ЕСЦБ, ЕЦБ, подпомагана от националните централни банки, събира необходимата статистическа информация от компетентните национални власти или пряко от стопанските субекти. За тези цели тя си сътрудничи с институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, с компетентните власти на държавите-членки, или на трети държави, и с международни организации.

5.2. Националните централни банки осъществяват, доколкото това е възможно, задачите, описани в член 5.1.

5.3. ЕЦБ допринася, когато е необходимо, за хармонизацията на разпоредбите и практиките, регулиращи събирането, съставянето и разпространяването на статистически данни в областите на нейната компетентност.

5.4. Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41, определя физическите и юридическите лица, които са длъжни да спазват изискванията за предоставяне на информация, режима на поверителност и съответни разпоредби за изпълнение на задълженията.

Член 6

Международно сътрудничество

6.1. В областта на международното сътрудничество, свързано със задачите, възложени на ЕСЦБ, ЕЦБ определя как да бъде представлявана ЕСЦБ.

6.2. ЕЦБ и, след нейното одобрение, националните централни банки могат да участват в международни парични институции.

6.3. Членове 6.1 и 6.2 не засягат член 138 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

ГЛАВА ТРЕТА

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЕСЦБ

Член 7

Независимост

В съответствие с член 130 от Договора за функционирането на Европейския съюз, при упражняване на правомощията и изпълнението на задачите и задълженията, възложени им в съответствие с Договорите и настоящия устав, нито ЕЦБ, нито национална централна банка, нито някой от членовете на техните органи за вземане на решения имат право да искат или да приемат указания от институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, от някое правителство на държава-членка или от някой друг орган. Институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, както и правителствата на държавите-членки се задължават да спазват този принцип и да не се стремят да оказват влияние върху членовете на органите за вземане на решения на ЕЦБ или на националните централни банки при изпълнение на техните задачи.

Член 8

Общ принцип

ЕСЦБ се ръководи от органите за вземане на решения на ЕЦБ.

Член 9

Европейска централна банка

9.1. ЕЦБ, която в съответствие с член 282, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз има правосубектност, притежава във всяка от държавите-членки най-широката правоспособност, предоставена на юридическите лица, в съответствие с националното законодателство; в частност ЕЦБ може да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и да бъде страна в съдебно производство.

9.2. ЕЦБ осигурява изпълнението на задачите, възложени на ЕСЦБ в съответствие с член 127, параграфи 2, 3 и 5 от посочения договор чрез осъществяване на нейната собствена дейност в съответствие с настоящия устав или чрез националните централни банки по силата на членове 12.1 и 14.

9.3. В съответствие с член 129, параграф 1 от посочения договор, органите за вземане на решения на ЕЦБ са Управителен съвет и Изпълнителен съвет.

Член 10

Управителен съвет

10.1. В съответствие с член 283, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Управителният съвет се състои от членовете на Изпълнителния съвет на ЕЦБ и управителите на националните централни банки на държавите-членки, чиято парична единица е еврото.

10.2. Всеки член на Управителния съвет разполага с един глас. Считано от датата, на която броят на членовете на Управителния съвет надхвърли 21, всеки член на Изпълнителния съвет ще разполага с един глас, а броят на управителите с право на глас ще бъде 15. Тези права на глас се предоставят и разпределят на ротационен принцип, както следва:

- считано от датата, когато броят на управителите надхвърли 15, докато достигне 22, управителите са разпределени в две групи в съответствие с класиране по размера на дела на държавата-членка, чиято е съответната национална централна банка в съвкупния брутен вътрешен продукт по пазарни цени и в общия агрегиран баланс на парично-финансовите институции на държавите-членки, чиято парична единица е еврото. Дяловете в съвкупния брутен вътрешен продукт по пазарни цени и в общия агрегиран баланс на парично-финансовите институции имат тегло съответно пет шест и една шеста. Първата група се състои от петима управители, а втората — от останалите. Честотата на правото на глас на управителите, разпределени в първата група, не е по-малка от честотата на право на глас на тези от втората група. При спазване на предходното изречение първата група притежава четири гласа при гласуване, а втората разполага с единадесет гласа при гласуване,
- считано от датата, когато броят на управителите достигне 22, управителите се разпределят в три групи съгласно класиране, основано на горните критерии. Първата група се състои от петима управители и разполага с четири гласа при гласуване. Втората група се състои от половината от общия брой на управителите, като всяка дроб се закръгля до най-близкото цяло число, и разполага с осем гласа при гласуване. Третата група се състои от останалите управители и разполага с три гласа при гласуване,

- във всяка група управителите имат своето право на глас за еднакъв период от време,
- за целите на изчисляване на дяловете в съвкупния брутен вътрешен продукт по пазарни цени се прилага член 29.2. Общият агрегиран баланс на парично-финансовите институции се изчислява в съответствие със статистическата рамка, приложима в Съюза по времето на изчисляването,
- в случаите, когато съвкупният брутен вътрешен продукт по пазарни цени се изчислява в съответствие с член 29.3 или когато броят на управителите се увеличи, размерът и/или съставът на групите се коригира в съответствие с гореспоменатите принципи,
- Управителният съвет с мнозинство от две трети от всички членове, със или без право на глас, приема всички необходими мерки за прилагане на горните принципи и може да реши да отложи началото на ротационната система до датата, когато броят на управителите надхвърли 18 души.

Правото на глас се упражнява лично. Чрез дерогация от това правило, процедурният правилник, посочен в член 12.3, може да предвиди, че членовете на Управителния съвет може да гласуват чрез телеконферендна връзка. Тези правила също така предвиждат член на Управителния съвет, който не може да присъства на заседание на Управителния съвет за продължителен период, да може да назначи свой заместник като член на Управителния съвет.

Разпоредбите на предходните параграфи не накърняват правото на глас на членовете на Управителния съвет, със или без право на глас, съгласно членове 10.3, 40.2 и 40.3.

Освен ако не е предвидено друго в настоящия устав, Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от гласовете на членовете, имащи право на глас. В случай на равенство председателят има решаващ глас.

За провеждане на гласуване на Управителния съвет е необходим кворум от две трети от членовете, имащи право на глас. При липса на кворум председателят може да свика извънредно заседание, на което решенията могат да се вземат без оглед на кворума.

10.3. За всяко решение, което следва да бъде прието по членове 28, 29, 30, 32 и 33, гласовете на Управителния съвет се претеглят в съответствие с дела на националните централни банки в записания капитал на ЕЦБ. Теглото на гласовете на членовете на Изпълнителния съвет е равно на нула. Решение, което изисква квалифицирано мнозинство, се приема, ако подадените гласове „за“ представляват най-малко две трети от записания капитал на ЕЦБ и са най-малко на половината от притежателите на дялове. Ако управител няма възможност да присъства, той може да определи свой заместник, който да подаде неговия глас, имащ съответното тегло.

10.4. Разискванията на заседанията са поверителни. Управителният съвет може да реши да оповести резултата от своите разисквания.

10.5. Управителният съвет се събира на заседания най-малко десет пъти годишно.

Член 11

Изпълнителен съвет

11.1. В съответствие с член 283, параграф 2, първа алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз, Изпълнителният съвет се състои от председател, заместник-председател и четирима други членове.

Членовете изпълняват задълженията си при пълно работно време. Никой член няма право да осъществява каквато и да е дейност, срещу заплащане или не, освен ако за него не бъде предоставено като изключение разрешение от Управителния съвет.

11.2. В съответствие с член 283, параграф 2, втора алинея от посочения договор, председателят, заместник-председателят и другите членове на Изпълнителния съвет се назначават измежду лицата, които притежават призната компетентност и професионален опит по парични или банкови въпроси, от Европейския съвет, който действа с квалифицирано мнозинство, по препоръка на Съвета, след като той се е консултирал с Европейския парламент и с Управителния съвет.

Техният мандат е осем години и не подлежи на подновяване.

Само граждани на държавите-членки могат да бъдат членове на Изпълнителния съвет.

11.3. Условието на трудовите правоотношения на членовете на Изпълнителния съвет и в частност техните заплати, пенсии и други плащания във връзка със социалното осигуряване, се уреждат въз основа на договори с ЕЦБ и се определят от Управителния съвет по предложение на комитет, състоящ се от трима членове, назначени от Управителния съвет и трима членове, назначени от Съвета. Членовете на Изпълнителния съвет нямат право да гласуват по въпросите, посочени в настоящия параграф.

11.4. Ако даден член на Изпълнителния съвет повече не отговаря на условията, които са необходими за изпълнението на неговите служебни задължения, или ако е извършил сериозно нарушение, Съдът може, по искане на Управителния съвет или на Изпълнителния съвет да го освободи от длъжност.

11.5. Всеки член на Изпълнителния съвет, който присъства лично, има право да гласува и за тази цел има един глас. Освен ако не е предвидено друго, Изпълнителният съвет приема решения с обикновено мнозинство от подадените гласове. В случай на равенство на гласовете председателят има решаващ глас. Разпоредбите във връзка с гласуването се определят в процедурния правилник, посочени в член 12.3.

11.6. Изпълнителният съвет отговаря за текущата дейност на ЕЦБ.

11.7. Всяко вакантно място в Изпълнителния съвет се попълва чрез назначаване на нов член, в съответствие с член 11.2.

Член 12

Задължения на органите за вземане на решения

12.1. Управителният съвет приема насоките и решенията, необходими за осигуряване изпълнението на задачите, възложени на ЕСЦБ, в съответствие с Договорите и настоящия устав. Управителният съвет формулира паричната политика на Съюза, включително, в зависимост от конкретния случай, решенията, отнасящи се до междинни цели на паричната политика, основните лихвени проценти и депозирането на резерви в ЕСЦБ, и приема необходимите насоки за тяхното прилагане.

Изпълнителният съвет осъществява паричната политика, в съответствие с насоките и решенията, приети от Управителния съвет. При осъществяването на тази дейност Изпълнителният съвет дава необходимите указания на националните централни банки. Заедно с това изпълнителния съвет може да притежава някои делегирани правомощия, когато Управителният съвет е решил така.

Доколкото това се счита за възможно и подходящо и без да се накърняват разпоредбите на настоящия член, ЕЦБ може да възлага на националните централни банки изпълнението на операции, които са част от задачите на ЕСЦБ.

12.2. Изпълнителният съвет отговаря за подготовката на заседанията на Управителния съвет.

12.3. Управителният съвет приема процедурен правилник, който определя вътрешната организация на ЕЦБ и на нейните органи за вземане на решения.

12.4. Управителният съвет осъществява консултативните функции, посочени в член 4.

12.5. Управителният съвет взема решенията, посочени в член 6.

Член 13

Председател

13.1. Председателят или в негово отсъствие – заместник-председателят председателства заседанията на Управителния съвет и на Изпълнителния съвет на ЕЦБ.

13.2. Без да се засяга член 38, председателят или определено от него лице представляват ЕЦБ пред трети лица.

Член 14

Национални централни банки

14.1. В съответствие с член 131 от Договора за функционирането на Европейския съюз, всяка държава-членка осигурява съответствието на нейното национално законодателство, включително и устройствения закон на нейната национална централна банка, с Договорите и с настоящия устав.

14.2. Устройствените закони на национални централни банки, в частност следва да предвиждат, че мандатът на управителя на националната централна банка е не по-кратък от 5 години.

Управителят може да бъде освобождаван от длъжност само ако той повече не отговаря на изискванията, които са необходими за изпълнението на неговите задължения или ако е виновен за извършено сериозно нарушение. Решението по този въпрос може да бъде отнесено до Съда от засегнатия управител или от Управителния съвет, на основание нарушение на Договорите или на правна норма за тяхното прилагане. Такива дела се завеждат в срок до два месеца от публикуването на решението или от неговото съобщаване на ищеца, или при липса на такова, от деня, в който последният е узнал за него, в зависимост от конкретния случай.

14.3. Националните централни банки са неразделна част от ЕСЦБ и действат в съответствие с насоките и указанията на ЕЦБ. Управителният съвет предприема необходимите мерки, за да гарантира съобразяването с насоките и указанията на ЕЦБ и изисква предоставяне на всякаква необходима информация.

14.4. Националните централни банки могат да изпълняват и функции, извън посочените в настоящия устав, освен ако Управителният съвет приеме, с мнозинство от две трети от подадените гласове, че те са несъвместими с целите и задачите на ЕСЦБ. Тези функции се осъществяват на отговорност и за сметка на националните централни банки и не се считат за част от функциите на ЕСЦБ.

Член 15

Задължения за предоставяне на информация

15.1. ЕЦБ съставя и публикува доклади за дейността на ЕСЦБ най-малко на тримесечие.

15.2. Консолидираният финансов отчет на ЕСЦБ се публикува всяка седмица.

15.3. В съответствие с член 284, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз ЕЦБ представя на Европейския парламент, Съвета и Комисията, а също и на Европейския съвет годишен доклад за дейността на ЕСЦБ и за паричната политика както през настоящата, така и през предходната година.

15.4. Докладите и отчетите, посочени в настоящия член, се предоставят на заинтересованите лица безплатно.

Член 16

Банкноти

В съответствие с член 128, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз Управителният съвет има изключителното право да разрешава емитирането на еврбанкноти в Съюза. ЕЦБ и националните централни банки могат да емитират такива банкноти. Единствено банкнотите, емитирани от ЕЦБ и от националните централни банки имат статут на законно платежно средство в Съюза.

ЕЦБ спазва, доколкото това е възможно, съществуващата практика във връзка с емитирането и дизайна на банкнотите.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА
ПАРИЧНИ ФУНКЦИИ И ОПЕРАЦИИ НА ЕСЦБ

Член 17

Сметки в ЕЦБ и в националните централни банки

За осъществяване на операциите си ЕЦБ и националните централни банки могат да откриват сметки на кредитни институции, субекти на публичното право и други участници на пазара, както и да приемат като обезпечение активи, включително безналични ценни книжа.

Член 18

Операции на открития пазар и кредитни операции

18.1. С цел да постигнат целите на ЕСЦБ и да осъществят нейните задачи ЕЦБ и националните централни банки могат:

- да участват на финансовите пазари, като извършват покупки и продажби - окончателни (спот и форуърд) или по споразумения за обратно изкупуване, или като отдават и получават в заем както вземания и търгуеми инструменти, в евро или други валути, така и благородни метали;
- да осъществяват кредитни операции с кредитните институции и други участници на пазара, при които предоставянето на заеми се основава на адекватни обезпечения.

18.2. ЕЦБ определя общите принципи за операциите на открития пазар и кредитните операции, които се извършват от нея или от националните централни банки, включително и относно обявяването на условията, при които те са готови да сключват такива сделки.

Член 19

Минимални резерви

19.1. При спазване на член 2, ЕЦБ може да наложи на кредитните институции, създадени в държавите-членки да поддържат минимални резерви по сметки в ЕЦБ и в националните централни банки, в съответствие с целите на паричната политика. Управителният съвет може да приема регламенти, отнасящи се до изчисляването и определянето на необходимите минимални резерви. В случаите на тяхното неспазване ЕЦБ има право да налага наказателна лихва и други санкции, които са със сходен ефект.

19.2. За прилагането на настоящия член Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41, определя базата за минималните резерви и максимално допустимите съотношения между тези резерви и тяхната база, а също така и подходящи санкции, в случай на неспазване.

Член 20

Други инструменти на паричен контрол

Управителният съвет може с мнозинство от две трети от подадените гласове да вземе решение относно използването на други оперативни методи за паричен контрол, които намира за подходящи, при спазване на член 2.

Съветът, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41, може да определи обхвата на тези методи, ако те налагат задължения на трети лица.

Член 21

Операции със субекти на публичното право

21.1. В съответствие с член 123 от Договора за функционирането на Европейския съюз, забранени са овърдрафтите или други видове кредитни улеснения от ЕЦБ или националните централни банки в полза на институции, органи, служби или агенции на Съюза, органите на централната власт, регионалните, местните или други органи на публичната власт, други органи, регулирани от публичното право или на публичните предприятия на държавите-членки, както е забранено и прякото закупуване от тях на дългови инструменти от страна на ЕЦБ или националните централни банки.

21.2. ЕЦБ и националните централни банки могат да действат като фискални агенти в полза на субектите, посочени в член 21.1.

21.3. Разпоредбите на настоящия член не се прилагат спрямо кредитни институции, които са публична собственост, на които по отношение на предоставянето на резерви от страна на централните банки се предоставя същото третиране от страна на националните централни банки и от ЕЦБ, както на частните кредитни институции.

Член 22

Клирингови и платежни системи

ЕЦБ и националните централни банки могат да осигурят улеснения, а ЕЦБ да приеме регламенти, гарантиращи ефикасни и стабилни клирингови и платежни системи в рамките на Съюза и с други страни.

Член 23

Външни операции

ЕЦБ и националните централни банки могат:

- да установяват отношения с централните банки и с финансовите институции в други страни, в зависимост от конкретния случай – с международни организации;
- да придобиват и продават спот и форуърд всички видове активи в чуждестранна валута и благородни метали; терминът „активи в чуждестранна валута“ включва ценни книжа и всички останали активи във валута на която и да е държава, или в разчетни единици и държани под каквато и да било форма;

- да държат и управляват активите, посочени в настоящия член;
- да осъществяват всички видове банкови сделки при отношенията си с трети страни и международни организации, включително операции по предоставяне и вземане на заеми.

Член 24

Други операции

В допълнение на операциите, свързани с техните задачи, ЕЦБ и националните централни банки могат да извършват операции за техни административни цели или за техния персонал.

ГЛАВА ПЕТА

НАДЗОР ЗА БЛАГОРАЗУМИЕ

Член 25

Надзор за благоразумие

25.1. ЕЦБ може да дава становища и да бъде консултирана от Съвета, Комисията и компетентните власти на държавите-членки във връзка с обхвата и приложението на законодателството на Съюза, отнасящо се до надзора за благоразумие върху кредитните институции и стабилността на финансовата система.

25.2. В съответствие с всеки регламент на Съвета, приет съгласно член 127, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз, ЕЦБ може да изпълнява специфични задачи, отнасящи се до надзора за благоразумие върху кредитните институции и други финансови институции, с изключение на застрахователните предприятия.

ГЛАВА ШЕСТА

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ НА ЕСЦБ

Член 26

Финансови отчети

26.1. Финансовата година на ЕЦБ и националните централни банки започва от първия ден на месец януари и завършва в последния ден на месец декември.

26.2. Годишните отчети на ЕЦБ се съставят от Изпълнителния съвет в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет. Отчетите се одобряват от Управителния съвет и след това се публикуват.

26.3. За аналитични и оперативни цели Изпълнителният съвет съставя консолидиран баланс на ЕСЦБ, обхващащ активите и пасивите на националните централни банки, включени в ЕСЦБ.

26.4. За прилагането на настоящия член Управителният съвет приема необходимите правила за стандартизиране на отчитането и докладването на операциите, осъществявани от националните централни банки.

Член 27

Одит

27.1. Отчетите на ЕЦБ и на националните централни банки се проверяват от независими външни одитори, препоръчани от Управителния съвет и одобрени от Съвета. Одиторите имат пълни правомощия да преглеждат всички книги и счетоводни отчети на ЕЦБ и националните централни банки и да получават изчерпателна информация относно техните сделки.

27.2. Разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз се прилагат само по отношение на прегледа на оперативната ефективност при управлението на ЕЦБ.

Член 28

Капитал на ЕЦБ

28.1. Капиталът на ЕЦБ е 5 милиарда евро. Капиталът може да бъде увеличаван с размери, определени с решение на Управителния съвет, прието с квалифицираното мнозинство, предвидено в член 10.3, в рамките и при условията, определени от Съвета в съответствие с процедурата по член 41.

28.2. Единствено националните централни банки могат да записват и държат капитала на ЕЦБ. Подписката на капитала се осъществява в съответствие с алгоритъма, установен в член 29.

28.3. Управителният съвет с квалифицирано мнозинство, предвидено в член 10.3, определя степента и формата за внасяне на капитала.

28.4. При условията на член 28.5, дяловете на националните централни банки в записания капитал на ЕЦБ не могат да бъдат прехвърляни, залагани или запорирани.

28.5. Ако алгоритъмът, посочен в член 29, бъде изменен, националните централни банки прехвърлят помежду си дялове от капитала, доколкото това е необходимо, за да се осигури съответствие на разпределението на дяловете с променения алгоритъм. Управителният съвет определя условията за осъществяване на тези прехвърляния.

Член 29

Алгоритъм за записване на капитала

29.1. Алгоритъмът за записване на капитала на Европейската централна банка, определен за първи път през 1998 г. при създаването на Европейската система на централните банки, се определя, като на всяка национална централна банка се присвоява определено тегло в алгоритъма, което е равно на сбора от:

- 50 % от дела на съответната държава-членка в населението на Съюза в годината, предхождаща създаването на ЕЦБ;
- 50 % от дела на съответната държава-членка в брутният вътрешен продукт на Съюза, по пазарни цени, в съответствие с данните от последните пет години преди годината, предхождаща създаването на ЕЦБ;

Процентите се закръгляват надолу или нагоре до четвъртия знак след десетичната запетая.

29.2. Статистическите данни, необходими за прилагането на настоящия член, се предоставят от Комисията, в съответствие с разпоредби, приети от Съвета по процедурата, предвидена в член 41.

29.3. Теглата, присвоени на националните централни банки, се преразглеждат на всеки пет години след създаването на ЕЦБ по аналогия с разпоредбите, посочени в член 29.1. Измененият алгоритъм се прилага от първия ден на следващата година.

29.4. Управителният съвет предприема всички други мерки, които са необходими за прилагането на настоящия член.

Член 30

Прехвърляне на чуждестранни резервни активи на ЕЦБ

30.1. Без да се засяга член 28, националните централни банки предоставят на ЕЦБ чуждестранни резервни активи, различна от валутата на държавите-членки, евро, резервни позиции на МВФ и СПТ, до размер еквивалентен на 50 милиарда евро. Управителният съвет взема решение относно частта, която следва да бъде поискана от ЕЦБ след нейното създаване, както и размера на последващите вноски. ЕЦБ има пълното право да държи и управлява прехвърлените ѝ валутни резерви и да ги използва за цели, предвидени в настоящия устав.

30.2. Вноските на всяка национална централна банка се определят пропорционално на нейния дял в записания капитал на ЕЦБ.

30.3. Всяка национална централна банка има право на вземане към ЕЦБ, съответстващи на нейната вноска. Управителният съвет определя деноминирането и олихвяването на тези вземания.

30.4. ЕЦБ може да изисква превеждането на чуждестранни резервни активи над размера, определен в член 30.1 в съответствие с член 30.2 в размерите и при условията, определени от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41.

30.5. ЕЦБ може да държи и управлява резервни позиции в МВФ и СПТ и да обединява такива активи.

30.6. Управителният съвет предприема всички други мерки, които са необходими за прилагането на настоящия член.

Член 31

Чуждестранни резервни активи, държани от националните централни банки

31.1. Националните централни банки имат право да осъществяват сделки, за да изпълнят задълженията си спрямо международни организации, съгласно член 23.

31.2. Всички останали операции с чуждестранни резервни активи, останали в националните централни банки след осъществяването на прехвърлянията, предвидени в член 30, както и сделките на държавите-членки, осъществявани с текущите им средства в чуждестранна валута над определен размер, който се установява в рамките на член 31.3, подлежат на одобрение от ЕЦБ, с цел да се гарантира съвместимост с политиката на обменния курс и с паричната политика на Съюза.

31.3. Управителният съвет приема насоки, с цел да улесни тези операции.

Член 32

Разпределение на паричния доход на националните централни банки

32.1. Приходът, който се начислява на националните централни банки при осъществяване на функцията на ЕСЦБ във връзка с паричната политика (по-долу наричан „паричен доход“) се разпределя в края на всяка финансова година, в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

32.2. Размерът на паричния доход на всяка национална централна банка е равен на нейния годишен приход, получен от нейните активи срещу банкнотите в обращение и задълженията по депозити на кредитните институции. Тези активи се отчитат от националните централни банки в съответствие с насоките, приети от Управителния съвет.

32.3. Ако след въвеждането на еврото структурата на баланса на националните централни банки по преценка на Управителния съвет не позволява прилагането на член 32.2, Управителният съвет с квалифицирано мнозинство може да вземе решение, че чрез дерогация от член 32.2, паричният доход ще бъде изчисляван по алтернативен метод за срок не по-дълъг от пет години.

32.4. Размерът на паричния доход на всяка национална централна банка се намалява с размер, равен на лихвите, платени от тази централна банка по депозитите на кредитните институции в съответствие с член 19.

Управителният съвет може да вземе решение националните централни банки да бъдат обезщетени за разходите във връзка с емитирането на банкноти или при извънредни обстоятелства – за специфични загуби, възникващи от операции по паричната политика, извършвани за ЕСЦБ. Обезщетението е във форма, смятана за подходяща, според преценката на Управителния съвет; тези суми могат да бъдат прихванати срещу паричния доход на националните централни банки.

32.5. Сумата на паричния доход на националните централни банки се разпределя между тях пропорционално на внесените от тях дялове от капитала на ЕЦБ, при спазване на решенията, приети от Управителния съвет в съответствие с член 33.2.

32.6. Клирингът и сетълментът на салдата във връзка с разпределянето на паричния доход се осъществява от ЕЦБ в съответствие с насоките, приети от Управителния съвет.

32.7. Управителният съвет предприема всички други мерки, които са необходими за прилагането на настоящия член.

Член 33

Разпределяне на нетните печалби и загуби на ЕЦБ

33.1. Нетната печалба на ЕЦБ се прехвърля в следната последователност:

- а) размер, определен от Управителния съвет, който не може да превишава 20 % от нетната печалба, се прехвърля в общ резервен фонд, чиято горна граница е равна на 100 % от капитала;
- б) останалата нетна печалба се разпределя между притежателите на дялове на ЕЦБ, пропорционално на размера на внесените от тях дялове.

33.2. В случай на загуба реализирана от ЕЦБ, недостигът може да бъде покрит за сметка на общия резервен фонд на ЕЦБ и, ако е необходимо, след решение на Управителния съвет, за сметка на паричния доход за съответната финансова година, в съотношения и размери, които се разпределят между националните централни банки в съответствие с член 32.5.

ГЛАВА СЕДМА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 34

Правни актове

34.1. В съответствие с член 132 от Договора за функционирането на Европейския съюз, ЕЦБ:

- приема регламенти, доколкото това е необходимо за осъществяване на задачите, определени в член 3.1, първо тире, членове 19.1, 22 или 25.2 от устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ, както и в случаите, предвидени в актовете на Съвета, посочени в член 41;
- приема решения, необходими за осъществяването на задачите, възложени на ЕСЦБ в съответствие с Договорите и устава на ЕСЦБ и на ЕЦБ;
- прави препоръки и дава становища.

34.2. ЕЦБ може да вземе решение да публикува своите решения, препоръки и становища.

34.3. В рамките и при условията, приети от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 41 от устава, ЕЦБ има право да налага глоби или периодични имуществени санкции на предприятията поради неизпълнение на задълженията им, произтичащи от нейните регламенти и решения.

Член 35

Съдебен контрол и свързани с това въпроси

35.1. Действията или бездействията на ЕЦБ подлежат на преглед или тълкуване от Съда на Европейския съюз, в случаите и при условията, предвидени от Договорите. ЕЦБ може да завежда иски в случаите и при условията, определени в Договорите.

35.2. Споровете между ЕЦБ, от една страна, и нейните кредитори, длъжници или всяко трето лице – от друга, се решават от компетентните национални съдилища, освен в случаите, когато компетентността е предоставена на Съда на Европейския съюз.

35.3. Спрямо ЕЦБ се прилага режимът на отговорност, предвиден в член 340 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Отговорността на националните централни банки се урежда от съответните национални закони.

35.4. Съдът на Европейския съюз е компетентен да правораздава въз основа на всяка арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от или от името на ЕЦБ, независимо от това дали съответният договор се регулира от публичното или от частното право.

35.5. Решението на ЕЦБ да сезира Съда на Европейския съюз се взема от Управителния съвет.

35.6. Съдът на Европейския съюз е компетентен да правораздава по спорове, отнасящи се до изпълнението от страна на национална централна банка на задължения, произтичащи от Договорите и настоящия устав. Ако ЕЦБ счита, че национална централна банка не е изпълнила свое задължение, произтичащо от Договорите и настоящия устав, тя представя мотивирано становище по въпроса, след като даде на заинтересованата национална централна банка възможност да представи своите съображения. Ако заинтересованата национална централна банка не се съобрази със становището в срок, определен от ЕЦБ, последната може да сезира Съда на Европейския съюз.

Член 36

Персонал

36.1. Управителният съвет по предложение на Изпълнителния съвет приема условията за работа на персонала на ЕЦБ.

36.2. Съдът на Европейския съюз е компетентен да правораздава по всеки спор между ЕЦБ и нейни служители в рамките и при условията, предвидени в условията за наемането на работа.

Член 37 (предишен член 38)**Професионална тайна**

37.1. Членовете на органите за вземане на решение и персоналът на ЕЦБ и на националните централни банки са длъжни, включително след прекратяване на изпълнението на задълженията си, да не разкриват информация, която е предмет на задължение за професионална тайна.

37.2. Спрямо лицата, получили достъп до данни, за които, въз основа на законодателството на Съюза съществува задължение за пазене на тайна, се прилагат разпоредбите на това законодателство.

Член 38 (предишен член 39)**Представителство**

ЕЦБ е правно обвързана по отношение на трети лица от председателя или от двама члена на Изпълнителния съвет или от подписите на двама членове на персонала на ЕЦБ, които са били надлежно упълномощени от председателя да подписват от името на ЕЦБ.

Член 39 (предишен член 40)**Привилегии и имунитети**

ЕЦБ притежава на териториите на държавите-членки тези привилегии и имунитети, които са необходими за изпълнението на нейните задачи, при условията, предвидени в Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз.

ГЛАВА VIII

ИЗМЕНЕНИЕ НА УСТАВА И ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Член 40 (предишен член 41)**Опростена процедура за изменение**

40.1. В съответствие с член 129, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, членове 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1, буква а) и член 36 от настоящия устав могат да бъдат преразгледани от Европейския парламент и от Съвета, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура или по препоръка на ЕЦБ и след консултиране с Комисията, или по предложение на Комисията, и след като се консултира с ЕЦБ.

40.2. Член 10.2 може да бъде изменян с решение на Европейския съвет, прието с единодушие, по препоръка на Европейската централна банка след консултация с Европейския парламент и Комисията, или по препоръка на Комисията след консултация с Европейския парламент и Европейската централна банка. Тези изменения влизат в сила едва след като бъдат одобрени от държавите-членки в съответствие с конституционните им изисквания.

40.3. Приемането на препоръка от ЕЦБ в съответствие с настоящия член изисква единодушно решение на Управителния съвет.

Член 41 (предишен член 42)

Допълнително законодателство

В съответствие с член 129, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Съветът, било по предложение на Комисията и след като се консултира с Европейския парламент и ЕЦБ, или по предложение на ЕЦБ и след като се консултира с Европейския парламент и с Комисията, приема разпоредбите, посочени в членове 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 и 34.3 от настоящия устав.

ГЛАВА IX

ПРЕХОДНИ И ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЕСЦБ

Член 42 (предишен член 43)

Общи разпоредби

42.1. Дерогацията, определена в член 139 от Договора за функционирането на Европейския съюз означава, че следните членове от настоящия устав не предоставят никакви права, нито създават задължения за съответната държава-членка: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34 и 49.

42.2. Централните банки на държавите-членки с дерогация, съгласно член 139 от посочения договор, запазват своите правомощия в областта на паричната политика, в съответствие с националното право.

42.3. В съответствие с член 139 от посочения договор под „държави-членки“ се разбират „държави-членки, чиято парична единица е еврото“ в следните членове на настоящия устав: 3, 11.2 и 19.

42.4. Под „национални централни банки“ се разбират „централни банки на държавите-членки, чиято парична единица е еврото“ в следните членове от настоящия устав: 9.2, 10.2, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 и 49.

42.5. Под „притежатели на дялове“ в членове 10.3 и 33.1 се разбират „централни банки на държавите-членки, чиято парична единица е еврото“.

42.6. Под „записан капитал на ЕЦБ“ в членове 10.3 и 30.2 се разбира „капитал на ЕЦБ, записан от централните банки на държавите-членки, чиято парична единица е еврото“.

Член 43 (предишен член 44)**Преходни задачи на ЕЦБ**

ЕЦБ поема предишните задачи на ЕПИ, посочени в член 141, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, които поради дерогациите на една или повече държави-членки се осъществяват след въвеждането на еврото.

ЕЦБ изпълнява консултативна функция при подготовката за отмяната на дерогациите, посочени по член 140 от посочения договор.

Член 44 (предишен член 45)**Генерален съвет на ЕЦБ**

44.1. При спазване на член 129, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се създава Генерален съвет като трети орган за вземане на решения на ЕЦБ.

44.2. Генералният съвет се състои от председателя и заместник-председателя на ЕЦБ и управителите на националните централни банки. Останалите членове на Изпълнителния съвет могат да участват, без да имат правото да гласуват на срещите на Генералния съвет.

44.3. Задълженията на Генералния съвет са изчерпателно изброени в член 46 от настоящия устав.

Член 45 (предишен член 46)**Процедурни правила на Генералния съвет**

45.1. Председателят или в негово отсъствие заместник-председателят на ЕЦБ председателства Генералния съвет на ЕЦБ.

45.2. Председателят на Съвета и член на Комисията могат да участват, без да имат право да гласуват на заседанията на Генералния съвет.

45.3. Председателят подготвя срещите на Генералния съвет.

45.4. Чрез дерогация от член 12.3 Генералният съвет приема свои процедурни правила.

45.5. Секретариатът на Генералния съвет се осигурява от ЕЦБ.

Член 46 (предишен член 47)**Отговорности на Генералния съвет**

46.1. Генералният съвет:

— изпълнява задачите, посочени в член 43;

— допринася за осъществяването на консултативните функции, посочени в членове 4 и 25.1.

46.2. Генералният съвет допринася за:

- събирането на статистическа информация в съответствие с предвиденото в член 5;
- дейностите по предоставяне на информация на ЕЦБ в съответствие с предвиденото в член 15;
- създаването на необходимите правила за прилагането на член 26 в съответствие с предвиденото в член 26.4;
- предприемането на всички други мерки, необходими за прилагането на член 29 в съответствие с посоченото в член 29.4;
- определянето на условията за работа на персонала на ЕЦБ в съответствие с предвиденото в член 36.

46.3. Генералният съвет допринася за осъществяването на необходимата подготовка за неотменимото фиксиране на обменните курсове на валутите на държавите-членки, предмет на дерогация, спрямо еврото, в съответствие с предвиденото в член 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

46.4. Председателят на ЕЦБ информира Генералния съвет за решенията на Управителния съвет.

Член 47 (предишен член 48)

Преходни разпоредби относно капитала на ЕЦБ

В съответствие с член 29.1 на всяка национална централна банка се присвоява определено тегло в алгоритъма за записване на капитала на ЕЦБ. Чрез дерогация от член 28.3, централните банки на държавите-членки, предмет на дерогация не внасят записания от тях капитал, освен ако генералния съвет, като действа с мнозинство, представляващо поне две трети от записания капитал на ЕЦБ и поне половината от притежателите на дялове, не вземе решение, че следва да бъде внесен един минимален процент като вноска за покриване на оперативните разходи на ЕЦБ.

Член 48 (предишен член 49)

Отложено плащане на капитала, резерви и провизии на ЕЦБ

48.1. Централната банка на държава-членка, чиято дерогация е била отменена, внася записания от нея дял от капитала на ЕЦБ по същия начин, както и централните банки на други държави-членки, чиято парична единица е еврото и прехвърля на ЕЦБ чуждестранни резервни активи, в съответствие с член 30.1. Сумата, която следва да бъде прехвърлена се определя като се умножи стойността в евро по приложимите към момента обменни курсове на чуждестранните резервни активи, които са били прехвърлени вече в ЕЦБ в съответствие с член 30.1 по съотношението между броя на дяловете, записани от съответната национална централна банка и броя на дяловете, които вече са били внесени от останалите национални централни банки.

48.2. Освен плащането, което трябва да бъде направено в съответствие с член 48.1, съответната централна банка предоставя средства за резервите на ЕЦБ, и за провизиите, еквивалентни на резервите, както и за сумата към резервите и провизиите, в съответствие със салдото в отчета на приходите и разходите към 31 декември на годината, предхождаща отмяната на дерогацията. Размерът на сумата, която се внася, се определя като се умножи размерът на чуждестранните резервни активи, както е

определено по-горе и както е посочено в одобрения баланс на ЕЦБ, по съотношението между броя на дяловете, записан от съответната централна банка и броя на дяловете, които вече са били внесени от останалите централни банки.

48.3. При присъединяването на една или повече страни, които стават държави-членки и съответните им централни банки стават част от ЕСЦБ, записаният капитал на ЕЦБ и горната граница на размера на чуждестранните резервни активи, които могат да се прехвърлят в ЕЦБ, автоматично се увеличават. Увеличението се определя, като се умножат съответните размери към момента по съотношението в рамките на разширения алгоритъм, между теглото на включващите се национални централни банки и теглото на националните банки, които са вече членове на ЕСЦБ. Теглото на всяка национална банка в алгоритъма, се изчислява по аналогия с член 29.1 и в съответствие с член 29.2. Референтните периоди, които се използват за статистическите данни, са идентични на онези, които са се прилагали към последната петгодишна корекция на теглата, предвидена в чл.29.3.

Член 49 (предишен член 52)

Обмяна на банкнотите в други валути на държавите-членки

След неотменимото фиксиране на обменния курс, в съответствие с член 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Управителният съвет предприема необходимите мерки, за да гарантира, че обменът на банкнотите от националните централни банки във валути, по отношение на които се прилага неотменимо фиксираният обменен курс, се осъществява по номиналната им стойност.

Член 50 (предишен член 53)

Приложимост на преходните разпоредби

Ако и докато съществуват държави-членки, предмет на дерогация се прилагат членове от 42 до 47.
